

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«НАУКОВА ДИСКУСІЯ:
ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ»**

1–2 грудня 2017 року

ЧАСТИНА ІІ

Київ
2017

УДК 001.8:37.01+159.9(063)
Н 34

Наукова дискусія: питання педагогіки та психології: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 1–2 грудня 2017 року). – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2017. – Ч. 2. – 124 с.

УДК 001.8:37.01+159.9(063)
Н 34

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Наукова дискусія: питання педагогіки та психології». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Силюга Л. П., Кміть А. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	43
Мегем О. М., Харченко О. О. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ПОСТАВИ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ	46
Юденюк В. М. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ПУБЕРТАТНОГО ВІКУ	48
Ястремська С. О. КОНЦЕПТУАЛЬНА ЕКСПЛІКАЦІЯ ПОНЯТТЯ «ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ»	52
СЕКЦІЯ 9. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
Горохова Г. І. МЕТОДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-КАР'ЄРНОГО ЗРОСТАННЯ.....	56
Дударенко І. С. ОСОБИСТІСНА КОРЕКЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ.....	59
Дяківський О. М. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У РОЗВ'ЯЗАННІ ПРОБЛЕМ ПАЛІАТИВНИХ ПАЦІЄНТІВ.....	62
Жданюк А. В. ПОЗААУДИТОРНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАХОДИ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ДО ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	65
Бурчак Л. В., Ковалевська А. С. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АСИМЕТРІЇ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ НА ТЕМПЕРАМЕНТ СТУДЕНТІВ І КУРСУ.....	69
Конівіцька Т. Я. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ВНЗ.....	72
Кривчикова Г. В. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА КОМПЕТЕНЦІЯ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ	75
Ксенофонтова І. С. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ	78

Після проведеного дослідження нами були надані рекомендації щодо організації навчального процесу для студентів з різним типом домінування півкуль головного мозку та типом темпераменту.

Література:

1. Бурчак Л.В. Фізіологія вищої нервової діяльності: Навчально-методичний посібник / Л.В. Бурчак, І.М. Гурець. – Суми: ТОВ «Видавничий дім «Ельдорадо». – 2015. – 172 с.
2. Михайловська А.П. Про що розповість педагогу коефіцієнт асиметрії головного мозку студента / А.П. Михайловська, Є.О. Неведомська // Наукові здобутки студентів Інституту людини. – 2015. – Вип. 2. – Режим доступу: <http://studscientist.kubg.edu.ua/index.php/journal/issue/view/4>.
3. Шеремет М.К. Функціональна асиметрія головного мозку / М.К. Шеремет, Р.Г. Процюк // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна. – 2012. – Вип. 19 (1). – С. 292-301.

Конівіцька Т. Я., аспірант

*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ВНЗ

На початку ХХІ ст. відбувається реформування української освіти відповідно до стандартів освітніх систем країн Європейського союзу. Вища школа в Україні намагається всебічно реагувати на запити суспільства, оскільки постає питання підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно працювати і бути конкурентоспроможними у світовій спільноті. Потреба розвитку риторичної компетентності майбутніх фахівців різного професійного спрямування зумовлює відродження ставлення до риторики як найвищого рівня комунікації та поступове упровадження курсу риторики в навчальний процес багатьох спеціальностей.

Для формування змісту риторичної компетентності у вищих навчальних закладах (ВНЗ) необхідно враховувати особливості майбутньої професійної діяльності студентів. Риторичні вміння є основою професії не лише педагогів, управлінців чи юристів, а важливі також для фахівців різних спеціальностей, у тому числі навіть технічних. Пояснюється це тим, що в сучасному розумінні риторика – це не лише наука про ораторське мистецтво, а, передусім, мистецтво ефективної та переконливої комунікації, впливу на аудиторію чи конкретну особистість задля одержання бажаного результату. Особливу увагу необхідно приділити формуванню риторичної компетентності майбутніх психологів, оскі-

льки вона становить фундамент їхньої професійної діяльності. Для цього потрібно виявити шляхи ефективного розвитку риторичних умінь майбутніх психологів під час вивчення риторики у ВНЗ.

Діяльність психолога передбачає вміння вести бесіду, діалог і дискусію, консультувати, організовувати і проводити психологічні тренінги. А ці форми роботи вимагають такого рівня майстерності, який дозволяє гнучко та творчо, в досить обмежений час одержувати інформацію, підбирати та адаптувати техніки й методики, спостерігати за станом клієнта та змінами його світосприйняття, оцінювати правомірність обраних методів і власної роботи, організовувати творчий пошук більш адекватних прийомів і методів [6, с. 15].

Одною з провідних форм навчання у ВНЗ є лекція, яка має суто інформаційний характер, а значна частина часу на практичних заняттях відводиться на усвідомлення й узагальнення теоретичних питань, що здійснюється здебільшого в процесі репродуктивного відтворення лекційного матеріалу [3, с. 187]. Для формування риторичної компетентності магістрів-психологів у ВНЗ недостатньо лише зосереджувати увагу на вивченні теорії класичної риторики, значно більш вагомим є потреба практично застосовувати набуті знання відповідно до подальшої професійної діяльності. Відомо, що вивчення теоретичного матеріалу без практичного застосування для оволодіння мистецтвом слова не приносить бажаного результату. Формування риторичних умінь є цілісним, послідовним процесом, що передбачає професійно-педагогічну спрямованість навчання й активне залучення студентів до навчально-риторичної діяльності [4, с. 16]. Як влучно стверджував відомий римський педагог і ритор Квінтіліан, «навчитись говорити можна лише говорячи», адже основою ораторського мистецтва є практика. Тому важливим є курс практичної риторики, основна мета якого – досягти гармонійного поєднання роботи над змістом висловлювання та його формою [5, с. 15]. Саме риторичний практикум дає змогу актуалізувати знання професійної комунікації, сформувати комплекс знань і умінь для продукування ефективного монологу та діалогу в професійному спілкуванні.

Звичайно, мистецтво говорити необхідно відпрацьовувати щодня самостійно, та за умови правильного створення навчального середовища групова форма роботи дає найкращі результати. У групах має бути створена добра психологічна атмосфера, яка сприятиме невимушеній комунікації, бо лише тоді більшість студентів зможуть подолати страх (хвилювання) виступати публічно, побоювання висловлювати думки під час бесіди і навчитися захищати свої погляди в різних видах суперечки (дискусія, диспут, полеміка, дебати тощо). Детальне аналізування й оцінювання чужого та власного мовлення розвиває в майбутніх фахівців комплекс риторичних умінь і навичок [1, с. 287].

Для проведення ефективних психологічних тренінгів і презентацій у своїй майбутній роботі студенти-психологи повинні вже на заняттях практикуватися в публічних виступах, застосовуючи невербальні засоби комунікації, словесну імпровізацію, голос тощо. Для розвитку риторичних умінь і подолання труднощів, які можуть виникнути під час особистих виступів, надзвичайно дієвим методом є використання на заняттях різноманітних практичних вправ. Обов'язковими є вправи на розвиток мовленнєвої імпровізації, невербальної комунікації, розвиток

голосу (темпу, тембру, сили, інтонації тощо), вправи-реакції на зворотній зв'язок, об'єднувальні вправи для всієї групи тощо. Адже кожне дрібне, але бездоганно відпрацьоване вміння є підґрунтям для створення власного ораторського таланту, який згодом інші вважатимуть вродженим даром [2, с. 237]. Ці вправи допоможуть імпровізувати безпосередньо під час публічного виступу, викликати зацікавлення у слухачів, налагодити і підтримувати зв'язок з будь-якою аудиторією.

Отже, лише практичне застосування у процесі навчання набутих риторичних знань і вмінь сприяє ефективній підготовці майбутніх психологів до подальшої професійної діяльності та формуванню їхньої риторичної компетентності у ВНЗ. Практика дає змогу актуалізувати знання професійної комунікації, допомагає розвинути словесну імпровізацію, викликати зацікавлення аудиторії, встановити і підтримувати зв'язок зі слухачами. Розвиток одержаних у ВНЗ теоретичних знань із риторики для майбутніх психологів є актуальною проблемою, яка потребує подальшого вивчення й удосконалення.

Література:

1. Куньч З. Культура мовлення як невід'ємний аспект курсу риторики для аспірантів / Куньч Зоряна, Вознюк Геннадій // Інформація, комунікація, суспільство 2017: Матеріали 6-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2017 (Україна, смт. Славське 18–20 травня, 2017 р.). – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. – С. 287-288.
2. Кушнір Р. О. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодувати стоячи / Р. О. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2013. – 258 с.
3. Моркотун С. Б. Дослідження спрямованості змісту професійної підготовки студентів магістратури на проведення презентації в академічній сфері / С. Б. Моркотун // Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». – Луганськ: Вид-во Державного закладу «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», 2011. – № 13 (224). – С. 184-191.
4. Певрушина А. В. Формування риторичних умінь у майбутніх соціальних педагогів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / А. В. Певрушина. – Тернопіль, 2002. – 19 с.
5. Пентилюк М. І. Роль тексту у формуванні риторичних умінь і навичок учнів / М. І. Пентилюк // Актуальні проблеми формування риторичної особистості вчителя в україномовному просторі: зб. наук. пр. (за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 23 квітня 2015 р.). – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. – С. 8-19.
6. Шевченко Н. Ф. Особливості професійної свідомості психолога у просторі психологічного консультування / Н. Ф. Шевченко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки. – 2013 – № 41 – С. 10-17.

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

Міжнародної науково-практичної
конференції

«НАУКОВА ДИСКУСІЯ:
ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ»

1–2 грудня 2017 року, м. Київ

ЧАСТИНА ІІ

Видавник: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології»
Поштова адреса редакції: 04108, Київ, а/с 62
Електронна пошта: office@knopp.org.ua сайт: www.knopp.org.ua
tel: 38 099 078 89 32

Підписано до друку 04.12.2017 р. Здано до друку 05.12.2017 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 7,21.
Тираж 50 прим. Зам. № 0512-17.